

Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry:n toimintasuunnitelma 2023

STST:N PERUSTEHTÄVÄ

Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat – Finlands dans och cirkuskonstnärer ry, STST, toimii tanssi- ja sirkustaiteilijoiden ammatillisten ja sosioekonomisten etujen ajajana sekä kulttuuripoliittisena vaikuttajana.

STST on yksi Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto (Teme) ry:n seitsemästä jäsenjärjestöstä ja STST:n jäsenet ovat myös Temen jäseniä. STST ottaa osaa kulttuuripoliittiseen keskusteluun, pyrkii vaikuttamaan tanssi- ja sirkustaiteilijoiden työskentelymahdollisuuksien kasvuun sekä tanssi- ja sirkustaiteen yhteiskunnalliseen arvostukseen lausunnoin ja kannanotoin, järjestämällä seminaareja, kollegatapaamisia ja koulutusta, tekemällä yhteistyötä muiden alan toimijoiden kanssa sekä julkaisemalla omaa Liitos-verkkolehteä.

Teme vastaa työmarkkinapoliittisesta edunvalvontatyöstä seitsemän jäsenjärjestön kattojärjestönä. Teme järjestää luottamusmieskoulutuksen kaksi kertaa vuodessa. STST toimii asiantuntijana omalla alallaan.

PAINOPISTEET VUODEN 2023 TOIMINNASSA

Vuonna 2023 STST panostaa kulttuuripoliittisiin keskustelunavauksiin.

Suuri osa tällä hetkellä vastavalmistuneista tanssi- ja sirkustaiteilijoista on hauraassa ja epävakaassa asemassa ja heitä tukemaan STST aloittaa mentorointitoiminnan suunnittelun.

STST pyrkii aktiivisesti kasvattamaan nuorten sekä sirkusammattilaisten määrää ja osallisuutta toimintansa piirissä ja sitä myötä kulttuuripoliittisessa vaikuttamistyössä. STST pyrkii tulevan vuoden toiminnassaan huomioimaan aiempaa painokkaammin myös suomalaisen tanssi- ja sirkuskentän jatkuvasti kansainvälistyvän tekijäkunnan.

Taiteen ja kulttuurin rahoitus on saatava paremmalle tasolle erityisesti alojamme runnelleen korona-ahdingon jälkeen. STST tekee vuoden 2023 eduskuntavaaleihin kohdistuvaa vaikuttamistyötä oman kulttuuripoliittisen työryhmänsä voimin sekä yhdessä Temen kanssa.

KULTTUURIPOLIITTINEN TOIMINTA

Allianssi

STST aloitti jo kymmenen vuotta sitten allianssimallin selvittämisen, jotta se saataisiin Suomeen. Vuonna 2018 OKM aloitti selvityksen Allianssin mahdollisuuksista Suomessa ja STST:llä oli keskeinen rooli allianssin mahdollisuuksia selvittäneessä ryhmässä, johon kuuluvat lisäksi Teme, työnantajaliitto Suomen teatterit, Näyttelijäliitto ja Muusikkojen liitto. Allianssi on ehdotus oikeudenmukaisemmasta työn tekemisen mallista Temen hallitusohjelmataavoitteissa 2023-2026. Allianssi on yksi parannuskeino taistelussa koronaepidemian vaikutuksia vastaan esittävän taiteen kentällä. Allianssi tarjoaa palkkaa työttömyyskausina, mikä tuo vakautta elämänhallintaan. Allianssi sisältää myös mentorointia ja erilaisia koulutuksia.

Epäasiallisen vallankäytön ennaltaehkäisy

Vuonna 2022 julkaistava verkkokurssi "Sopeutuvuuden monet kasvot – valotuksia sopeutuvuuden nerokkuuteen ja kiroukseen" on STST:n ja Temen jäsenten käytettävissä myös vuonna 2023. Verkkokurssin on laatinut tanssitaiteen tohtori, työnohjaaja, hahmoterapeutti Kirsi Törmi. Kurssi linkittyy STST:n luentosarjaan "Kohti terveempää työskentely- ja vuorovaikutuskulttuuria taidealoilla" (2020-2021),

syventäen sen teemoja. Kurssin tarkoitus on tuoda virikkeitä sen jäsentämiseen, millaista olisi työhyvinvointia ja terveyttä tukeva tapa tehdä ja asennoitua taiteelliseen työhön. Verkkokurssi sisältää videoita alustuksia, alustuksiin pohjautuvia ladattavia materiaaleja ja pohdintatehtäviä.

STST järjestää myös yhdessä Sirkuksen ja tanssin tiedotuskeskuksen sekä Loisto settlementti ry:n kanssa webinaarin epäasiallisesta käytöksestä ja seksuaalisesta häirinnästä.

STST kommentoi Forum Artisille sen julkaisemaa ohjeistusta ”Eettinen ohjeisto taide- ja kulttuurialalle”, jota tehdessä STST:ta ei vielä kuultu.

Tanssin ja sirkuksen tulevaisuus

STST kutsuu jäsenistöään sekä muita keskeisiä toimijoita kokoon keskustelemaan tanssi- ja sirkusalan tulevaisuuden näkymistä. Kokonaisuuteen liittyy muun muassa rahoitus, tuotantorakenteet, koulutus sekä palkkauskäytännöt. Pitkän tähtäimen tavoitteena STST:lla on sirkuspoliittisen strategian työstäminen yhdessä muiden merkittävien sirkustoimijoiden kanssa. Tarpeen kattavalle sirkuksen visiolle tässä hetkessä koronapandemian jälkeen tunnistavat monet tahot.

Kentän rahoituksen parantaminen

STST pitää erityisen tärkeänä taiteen perusrahoituksen puolustamista sekä tanssin ja sirkuksen vapaan kentän rahoituksen ja toimintaedellytysten parantamista. STST jatkaa kulttuuribudjetin leikkauksien vastustamista. STST:ssa toimii kulttuuripoliittinen työryhmä, joka tekee työtä erityisesti alkuvuodesta 2023 eduskuntavaalien alla tuoden esiin tanssi- ja sirkustaiteilijoita koskevia kysymyksiä ja ongelmia. Kulttuuripoliittinen työryhmä etsii tapoja artikuloida ja argumentoida taidetyötä yleisesti ymmärrettävänä käsitteenä suhteessa muiden alojen töihin sekä kartoittaa taiteen vaikuttavuuden mittaamisen tapoja. Työryhmä kontaktoi mediaa sekä tekee lobbaustyötä.

STST muistuttaa, että minimipalkat ja kohtuullinen palkkataso on kirjattu alan työehtosopimuksiin. Tällä hetkellä valtion harkinnanvaraiset tuet ja produktioavustukset eivät vastaa toimijoiden ja parantaakseen työllisyyttä, edistääkseen työurien jatkumista sekä tanssi- ja sirkustaiteen valtakunnallista saatavuutta.

Vastavalmistuneiden taiteilijoiden tukeminen

STST haluaa auttaa alalle tulevia siirtymässä opiskelijasta ammattilaiseksi. Esimerkiksi Liitos-lehteen vuonna 2021 tehdyn *Korkeakoulusta tulokuoppaan* - jutun taustakyselyn perusteella opiskelijat eivät saa tarpeeksi tukea koulutuksestaan ammattiin siirtymiseen. Vaarana on, että korkeakoulutettukin ammattilainen saattaa joutua syrjään ja siirtyä pois alalta, jos jää uran alkuvaiheessa täysin yksin. Syksyllä 2023 STST käynnistää vertaistukea ja mentorointia tarjoavan mentorointitoiminnan suunnittelun ja kartoittaa yhteistyökumppaneita. Mentoroinnin tarkoituksena on vahvistaa vastavalmistuneiden toimijuutta ja valmiuksia toimia taiteilijana.

Lisäksi STST kiertää aktiivisen oma-aloitteisesti ja aina kutsuttaessa tanssin ja sirkuksen alojen ammattioppilaitoksia kertomassa ammattiliitosta ja keskustelemassa ammattielämästä.

STST:n uusi podcast

STST haluaa lisätä julkista keskustelua ja tietoutta taiteen ammattimaisen tekemisen ja taideopettamisen problematiikoista. Taide- ja kulttuuriammattilaisten työstä tiedetään edelleen vähän, minkä korona-aika teki

erityisen näkyväksi. Lisäksi ammattikenttä tarvitsee dialogia kulttuuri- ja taidepoliittisista kysymyksistä sekä ammatti-identiteetistä ja vaikuttavuudesta ollakseen elinvoimaisempi, yhtenäisempi ja vaikuttavampi.

STST käynnistää vuonna 2023 puheenjohtajan vetämän nauhoitettujen keskustelujen sarjan. Podcast on laajennus Liitos-lehteen. Keskustelut jatkavat ja laajentavat Liitos-lehden artikkeleiden sekä STST:n muun toiminnan aihepiirejä ja kysymyksiä. Keskustelijoina ovat alan ammattilaiset ja muut asiantuntijat.

Työurien pidentäminen, työterveys ja työturvallisuus

STST kiinnittää erityistä huomiota tanssi- ja sirkusalan toimijoiden työuran pidentämismahdollisuuksiin. STST haluaa herättää keskustelua ja pohdintaa alan palkkakäytänteistä ja urakehityksestä. Ammattikentällä vastavalmistuneet ja pitkän uran tehneet joutuvat useasti kilpailemaan samoista tilaisuuksista ja resursseista.

Tanssi- ja sirkustaiteilijoiden sosiaaliturva

STST:n jäsenet ovat pääosin pätikä- ja silpputöitä tekeviä; työskentely tapahtuu usein muissa kuin vakituisissa ja kokoaikaisissa palkkatyösuhteissa. Heidän sosiaaliturvansa on saatava muiden työntekijöiden kanssa samalle tasolle riippumatta työn tekemisen muodosta (palkka, palkkio, yrittäjäys, apurahat jne.). STST työskentelee yhdessä Temen ja sen jäsenjärjestöjen kanssa sen hyväksi, että ns. itsensä työllistävien taiteilijoiden asema huomioitaisiin paremmin maamme työ- ja sosiaalilainsäädännössä.

Kestävä kehitys

STST pyrkii toiminnassaan kestäviin valintoihin: kokoukset ovat paperittomia ja matkat maksetaan halvimman vähäpäästöisen matkustusvälineen mukaan. STST antaa tukensa ekologisten ja kestävää kehitystä edesauttavan toiminnan kehittämiseen kentällä. Teosten elinkaarten ja työurien pidentäminen olisi askel kestävämpään suuntaan niin inhimillisten kuin materiaalistekin resurssien osalta.

Yhdenvertaisuus

STST julkaisi vuonna 2021 oman yhdenvertaisuussuunnitelman. STST:ssa yhdenvertaisuutta valvoo Yhdenvertaisuustyöryhmä. STST pyrkii kaikessa toiminnassaan edistämään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tanssin ja sirkuksen kentällä. STST puuttuu alan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksiin lausunnoin ja kommentein ja kuuntelee jäsenistönsä palautetta.

Vuonna 2023 STST käynnättää tekemänsä dokumentin ”Eettinen toimintaohje tanssin ja sirkuksen kentälle” englanniksi, jotta se tavoittaa ja hyödyttää jatkuvasti yhä kansainvälisempää suomalaista tanssin ja sirkuksen kenttää sekä kansainvälisissä työympäristöissä toimivia tanssin ja sirkuksen ammattilaisia. STST:n kansainvälisen toiminnan myötä ohjetta voidaan myös jakaa muiden maiden liittojen kautta, sillä epäasialliseen käytökseen liittyvät ongelmat ovat yhteisiä.

STST on huolissaan lasten ja nuorten mahdollisuuksista kokea ja tehdä tanssia ja sirkusta. STST kannattaa tanssin ja sirkuksen tuomista peruskouluun saavutettavaksi kaikille lapsille ja nuorille. STST haluaa myös tuoda esiin, että heikot työllistymisnäkymät aloillamme ovat yhdenvertaisuusongelma, jos vain keskiluokkaisista taustoista tulevat voivat ottaa taloudellisen riskin kouluttautua tanssi- tai sirkustaiteilijan ammattiin. Moninaisista taustoista tuleva taiteilijoiden ja taidepedagogien kenttä on tärkeä osa kulttuurisesti rikasta, demokraattista yhteiskuntaa.

Resurssien jakaminen tanssin ja sirkuksen kentällä

Taidealan toimijoiden tuotantomallit sekä kuratointiprosessit sisältävät kulttuuripoliittisia kysymyksiä ja valintoja, jotka vaikuttavat laajasti taiteilijoiden työhön. Produktioiden rahoitusrakenteet ovat usein pirstaleisia. Aloillamme tehdään paljon alipalkattua työtä. STST seuraa tiiviisti tanssi- ja sirkusalan tuotantomalleja ja rahoitusta sekä käy keskustelua kehityksen seurauksista taiteilijoille.

Palkkasuosituks

STST:n sirkustyöryhmä tekee vuonna 2023 palkkasuosituksen kaupallisella alalla (mainokset, TV, musiikkivideot) tehtävälle sirkustaiteilijan työlle. Sama työryhmä jatkaa STST:n jo julkaistujen sirkusopettajien palkkasuositusten työstämistä erityisesti sirkuskoulujen apuopettajien palkkojen osalta.

STST:n tanssikapteenityöryhmä tekee suosituksen koreografin assistenttina, harjoittajana tai teatteriproduktion tanssiryhmän tanssikapteenin tehtävässä toimimiselle.

Tanssin ja sirkuksen maineteko -palkinnot

Tanssin ja sirkuksen maineteko -palkinnot jaetaan toimintavuonna 2023 Thalia-juhlassa. Palkintoen saajista päättää STST:n hallitus. Palkinnot voidaan jakaa yhdelle kummankin taiteen lajin edustajalle vuosittain riippuen ehdotusten määrästä ja tasosta. Palkinto on jaettu vuodesta 2000 lähtien ja se on rahapalkinto.

Liitos-verkkolehti

Liitos-lehti teki siirtymän verkkojulkaisuksi vuoden 2022 alussa. Lehti tavoittaa netissä ja someen jaettuna laajasti tanssin ja sirkuksen alan tekijät sekä alasta kiinnostuneet. Liitoksessa julkaistut artikkelit jaetaan jäsenkirjeissä STST:n ja Temen kaikille jäsenille. Liitoksessa julkaistaan juttuja suomeksi ja englanniksi. STST pyrkii mahdollisuuksien mukaan myös kääntämään Liitoksen soveltuvat artikkelit englanniksi huomioidakseen Suomessa toimivat, suomea äidinkielenään puhumattomat alan ammattilaiset ja alasta kiinnostuneet.

Liitos-verkkolehti ottaa kantaa tanssi- ja sirkuspoliittisiin kysymyksiin. Vuonna 2023 Liitos käsittelee muun muassa seuraavia teemoja: eduskuntavaalit, feministinen ajattelu sirkuksessa sekä taiteen vapaan kentän työryhmän koollekutsujan työtaakka. Liitos tekee tärkeitä ja syväluotaavia keskustelunavauksia sekä lisää tietoisuutta aiheista tanssin ja sirkuksen aloilta, joista ei vielä puhuta julkisesti tai laajasti. Lehden vastaava toimittaja on Anna Koskela. Neljä kertaa vuodessa kokoontuva Liitos-työryhmä vastaa yhdessä vastaavan toimittajan kanssa lehden sisällöstä. Liitos-verkkolehden tavoitteena on olla ikkuna taiteilijan työnkuvien yhä laajeneviin mahdollisuuksiin, lisätä yleistä tietoisuutta tanssi- ja sirkusalalla toimivien ihmisten työstä sekä olla areena alan sisäiselle kehityskeskustelulle.

Verkkolehden kautta järjestö näkyy ja vaikuttaa valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti. STST maksaa Liitos-verkkolehden tilatuista tai pyydettyistä kirjoituksista kirjoituspalkkion. Verkkolehden vastaavalle toimittajalle maksetaan toimitustyöstä palkka.

TIEDOTUS JA JULKINEN NÄKYVYYS

STST tiedottaa ajankohtaisista asioista kerran viikossa lähetettävän Temen viikkokirjeen kautta. Tarvittaessa jäsenille lähetetään myös kohdennettuja viestejä.

STST:llä on Facebook-sivu, jota hallinnoi hallitus. Siellä julkaistaan ajankohtaisia tapahtumia: seminaareja, koulutusta, jäsentapaamisia ja hallituksen toimintaa. Sivulla on noin 1100 seuraajaa. Hallituksella on Instagram-kanava nimellä stst_hallitus, jolla on yli 575 seuraajaa. Tarkoituksena on päästä lähelle jäseniä huomioilla alasta ja STST:stä sekä herättää keskustelua sosiaalisessa mediassa.

STST ottaa julkisesti kantaa alan asioihin tiedotusvälineissä silloin, kun siihen on tarvetta. STST järjestää jäsenkahveja ajankohtaisesti vaihtuvien aiheiden ympärille. Tilaisuuksien tavoitteena on kuulla jäseniä, saada suoraa palautetta kentältä toiminnan kohdentamista varten sekä osallistaa jäseniä yhteiseen päätöksentekoon.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

STST osallistuu maailmanlaajuisen Fédération Internationale des Acteurs (FIA) -järjestön Euroopan kokouksiin sekä Pohjoismaisen Näyttelijäneuvoston (Nordisk Skuespillerråd - NSR) kokouksiin. Toiminnan kautta tutustutaan erilaisiin toimintamalleihin ja käydään kansainvälistä keskustelua esittävien taiteiden tilanteesta ja taiteilijoiden asemasta ja oikeuksista.

TEKIJÄNOIKEUDET

Yhteishallinnointia ja teosten jälkikäytöstä maksettavia korvauksia varten STST on Kopiosto ry:n jäsen ja osallistuu sen hallintoon Temen kautta.

KOTIMAINEN VERKOSTOITUMINEN JA JÄRJESTÖSUHTEET

STST osallistuu tanssin- ja sirkusalan koulutus- ja tutkintotoimikuntien työskentelyyn, antaa asiantuntijalausuntoja valtiollisille ja alueellisille päättäjille ja osallistuu taidepoliittiseen keskusteluun maassamme.

STST toimii aktiivisena jäsenenä seuraavissa yhteisöissä ja järjestöissä:

- Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto Teme
- SAK (Temen kautta)
- Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto ry
- Kopiosto ry
- Forum Artis (Temen kautta)
- Helsingin Teatterimuseosäätiö
- Sirkuksen ja Tanssin Tiedotuskeskus
- Dance Health Finland ry
- Villa Karon Ystävät ry
- Itä-Suomen ja Pirkanmaan tanssin aluekeskusten taustayhdistykset
- Tanssin talo ry

TALOUS JA HALLINTO

STST:n talous muodostuu jäsenmaksutuloista ja valtionavusta. STST:n toimintaa johtaa hallitus. Käytännön työstä vastaa Temen toimisto. STST:n jäsenmäärä on ollut pitkään kasvussa ja on nyt 1100 jäsentä.

Kaikki järjestön jäsenet ovat myös Teatteri- ja mediatyöntekijäin liitto ry:n jäseniä. Jäseniltä peritään 1, 6 % palkasta jäsenmaksua, siitä 0,1 % vastaava osuus tilitetään STST:n käyttöön. Teme vastaa jäsenten työttömyyskassamaksuista. STST:n tukihenkilö Temen toimistolla on Anne Saveljeff ja talousasioiden hoidosta vastaa Temen talouspäällikkö Sanna Wälläri.

STST:n hallitus kokoontuu toimintavuoden aikana noin seitsemän kertaa. Lisäksi pidetään yksi STST:n hallituksen kokous, joka on ns. työseminaari. Hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkiota 40 €/kokous.

Työryhmien jäsenille 25 €/kokous. STST:n puheenjohtajalle maksetaan palkkiona kulttuuripoliittisten tehtävien hoidosta 2000 €/kalenterivuosi ja kokouspalkkiona 100 €/kokous. Kun varapuheenjohtaja toimii kokouksen puheenjohtajana, hänelle maksetaan kokouspalkkiona 100 €/kokous. Sihteerin kokouspalkkio on 65 €/kokous.